

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Dan. Stalii Regulae Philosophicae explicatae & Orationes aliquot

Stahl, Daniel

Jenae, 1662

Regula II. Divisum plus debet continere, quam singula membra divisionis.
Vel: Singula membra divisionis minus continent, quam divisum

urn:nbn:de:bsz:31-102400

& liquens conveniunt quidem atris, sed si ipsum, divisum subintelligatur, ita ut membra sint, album durum, album molle, & album liquens, jam atro non conveniunt, nec extra album; patent.

IV. Dicitur etiam potest, partem communem & propriam, quæ Physicæ tribuuntur, cum Logicæ etiam applicantur, non esse eadem membra, quia æquivocè hisce diversis disciplinis tribuuntur, ut patet ex earum definitionibus. Nam si Physicam, divides in partem communem & propriam, pars communis dicitur, in qua agitur de corpore naturali in genere, pars propria autem, in qua agitur de speciebus corporis naturalis. Hæ definitiones non competunt parti communi & propriæ, quando hæc vocabula Logicæ dividendæ accommodantur. Sicigitur nego, cum Physica in partem communem & propriam dividitur, membra hujus divisionis Logicæ competere: quæ enim æquivoca sunt, pro iisdem non habentur.

REGULA II.

Divisum plus debet continere, quàm singula membra divisionis.

Vel:

Singula membra divisionis minùs continent, quàm divisum.

I. Ita cum animal dividitur in hominem & brutum, plus continet animal, quàm homo, quia præter hominem continet etiam brutum; plus etiam

iam co
contina
in corp
homo,
net & a
quia pr
III.
jus bon
tione ip
le; prior
homo, c
nem &
Reg. seq

Membr

I. Ita
Návra y
animal
non pos
ut ibi ha
mul alb
reprehen
teriam
instrum
sed sub
II. I

isam continet quàm brutum, quia præter brutum continet hominem. Sic & cum homo dividitur in corpus & animam rationalem, plus continet homo, quàm corpus, quia præter corpus continet & animam, plus etiam continet quàm anima, quia præter animam continet & corpus.

III. Obstat autem Regulæ videtur, quòd huius bonæ divisionis: *Homnis altera pars, ratione ipsum componens, est animal, altera rationale;* prior pars, quæ animal est, plus continet quàm homo, qui hinc dividitur: continet enim & hominem & brutum. Verùm ad hanc objectionem, *Reg. sequ.* respondebimus.

REGULA III.

Membra divisionis debent inter se esse opposita.

I. Ita expressè Philosophus X. *Metaph. c. XI.* Πάντα γδ διασπείρα τῶς ἀντικειμένων. Et I. *de part. animal. c. III.* τῶς ἀντικειμένων γέν διασπείν. Ita non possunt dividi animalia in alba & natantia ut ibi habet Aristoteles, quia natans potest esse simul album. Ita Scaliger II. *de plant. pag. 420.* reprehendit divisionem causæ in efficientem, materiam, formam, finem & instrumentum, quòd instrumentum non opponatur causæ efficienti, sed sub eâ contineatur.

II. Importat igitur hæc Regulæ, ut ne unum